

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 43/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Frnčom, Uralská 11, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 7041/2012 a jeho uznesením č. k. 20 Er 7041/2012-52 z 28. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 7041/2012 a jeho uznesením č. k. 20 Er 7041/2012-52 z 28. októbra 2016 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu z 28. októbra 2016“ alebo „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 Er 7041/2012 sa oprávnený z exekúcie domáha proti sťažovateľovi ako povinnému z exekúcie zaplata sumy 4 970,07 € s príslušenstvom z titulu vrátenia úveru, a to na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku okresného súdu č. k. 36 C 45/2012-81 zo 4. septembra 2012 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu zo 4. septembra 2012“ alebo „exekučný titul“). Okresný súd napadnutým uznesením z 28. októbra 2016 rozhodol v tomto exekučnom konaní o námietkach sťažovateľa proti exekúcii a jeho návrhu na povolenie odkladu exekúcie tak, že ich zamietol.

3. Sťažovateľ v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie namieta podľa neho nesprávne a nedostatočne odôvodnené závery okresného súdu v napadnutom uznesení a nezákonné vedenie exekučného konania proti nemu.

4. Sťažovateľ vo svojej sťažnostnej argumentácii obdobne ako v námietkach proti exekúcii uvádza, že podľa neho je namietané exekučné konanie proti nemu vedené na základe exekučného titulu (rozsudku okresného súdu zo 4. septembra 2012), ktorý nemohol nadobudnúť právoplatnosť, keďže mu nebol doručený, a doručenie okresným súdom ustanovenému opatrovníkovi (z dôvodu nezistenia miesta jeho pobytu v základnom konaní) považuje za neúčinné. Neúčinnosť doručenia exekučného titulu opatrovníkovi vidí sťažovateľ v tom, že opatrovníka mu okresný súd v základnom konaní ustanovil v rozpore s ustanovením § 29 Občianskeho súdneho poriadku, keď bez zisťovania okruhu jeho blízkych osôb a prioritného ustanovenia opatrovníka z pomedzi týchto osôb za opatrovníka ustanovil zamestnanca okresného súdu. Sťažovateľ zdôraznil, že okresným súdom

ustanovený opatrovník v základnom konaní nevykonával žiadne úkony na obranu jeho práv a dokonca nepodal ani odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo 4. septembra 2012.

5. Podľa sťažovateľa sa okresný súd nevysporiadal správne a dostatočne ani s jeho návrhom na odklad exekúcie, keď tento zamietol podľa sťažovateľa bez náležitého odôvodnenia a vysporiadania sa so sťažovateľom uvádzanými dôvodmi.

6. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv (základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 7041/2012, zrušil uznesenie okresného súdu z 28. októbra 2016 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konania a priznal mu náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

10. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

12. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé

závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

13. Ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: *„Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“* (napr. Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho konania považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

14. Ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu v spojení s jeho postupom z hľadiska sťažovateľom namietanej nezákonnosti vedenia exekučného konania pre neexistenciu právoplatného a vykonateľného exekučného titulu a konštatuje, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa je totožná s jeho argumentáciou v námietkach proti exekúcii a s touto jeho argumentáciou sa ústavne

udržateľným spôsobom vysporiadal samotný okresný súd, ktorý sa relevantne vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými v danej veci a svoje závery dostatočne odôvodnil, keď uviedol:

„... exekučný súd... nechal si pripojiť... spis, pod ktorým bolo vedené pôvodne konanie, výsledkom ktorého bolo vydanie rozsudku, ktorý je v tomto konaní exekučným titulom. ...

Po preskúmaní uvedeného spisu mal exekučný súd za preukázané, že v pôvodnom konaní nebolo možné žalovanému (v tomto konaní povinnému) doručiť písomnosti na adresu jeho trvalého pobytu, nakoľko na danej adrese sa žalovaný nezdržiaval, resp. zásielky sa vrátili späť s poznámkou poštového doručovateľa, že adresát je neznámi. Následne po neúspešnom vykonaní šetrenia pobytu žalovaného, súd... ustanovil žalovanému... opatrovníka a to zamestnanca Okresného súdu Košice-okolie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ... rozsudok bol doručovaný účastníkom konania a ustanovenému opatrovníkovi žalovaného. ...

Exekučný súd preskúmal doručovanie a zistil, že v spise sa nachádzajú poštové doručky preukazujúce prevzatie predmetného rozsudku. ... Proti danému rozhodnutiu nebol podaný opravný prostriedok a preto predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť... a vykonateľnosť...

Nakoľko sa v prípade povinného jedná o fyzickú osobu, v prípade neúspešného doručenia súdnej zásielky v tomto prípade – rozsudku, je súd v zmysle ust. § 29 ods. 2 O. s. p /pozn. povinný/ ustanoviť opatrovníka. Zároveň súd poukazuje aj na novú úpravu CSP, že v tomto Civilnom sporovom konaní táto formulácia opatrovníka nemá ekvivalent, nakoľko bola zavedená striktná zásada, že každý si má strážiť svoj pobyt, odpadol dôvod ustanovovať opatrovníka osobe, ktorej pobyt nie je známy. ...

Nakoľko povinným namietané skutočnosti sú preukázané v súdnom spise, preskúmaním, ktorého má exekučný súd za preukázané, že procesný postup bol dodržaný a vykonaný v zmysle citovaných zákonných ustanovení, je teda preukázané, že povinným namietané skutočnosti sú nedôvodné. Predmetný exekučný titul nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť v súlade s právnymi predpismi a preto exekučný súd nemá dôvod ho spochybňovať. ...

Povinný vo svojom podaní nepreukázal žiadne dôkazy, na základe ktorých by bolo možné preskúmať jeho podanie. Nakoľko je však exekučný súd v danom štádiu viazaný právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, súd nemôže predmetné rozhodnutie, na podklade ktorého sa exekúcia vykonáva, spochybníť bez priameho dôkazu, ktorý by preukázal nevykonateľnosť exekučného titulu, resp. neprípustnosť vykonania exekúcie. ...“

15. Okresný súd v napadnutom uznesení sťažovateľovi taktiež zrozumiteľne vysvetlil, že exekučný súd nie je opravnou inštanciou, ktorá by mala v právomoci naprávať prípadné pochybenia v základnom konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul, a predmetom exekučného konania je len nútený výkon právoplatného a vykonateľného, t. j. v exekučnom konaní už nemenného exekučného titulu.

16. Pokiaľ sťažovateľ vidí porušenie svojich práv aj v zamietnutí jeho návrhu na odklad exekúcie z dôvodu podľa § 56 ods. 1 Exekučného poriadku napadnutým uznesením z 28. októbra 2016, ústavný súd konštatuje, že pre využitie zákonnej možnosti exekučného súdu povoliť odklad exekúcie vedenej proti fyzickej osobe podľa § 56 ods. 1 Exekučného poriadku je nevyhnutné súčasné preukázanie niekoľkých rozhodných skutočností. Preto len samotné sťažovateľom tvrdené (a podľa sťažovateľa aj rozhodnutím preukázané) priznanie dávok v hmotnej núdzi samo osebe zjavne nie je skutočnosťou, ktorá bez ďalšieho môže odôvodňovať vyhovieť návrhu na odklad exekúcie. Vzhľadom na uvedené ani v prípade objektivizovania tvrdenia sťažovateľa, že okresný súd v rozpore s obsahom spisu v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza nepredloženie rozhodnutia o priznaní dávok v hmotnej núdzi, by uvedená nepresnosť nebola spôsobilá založiť možnosť namietaného porušenia sťažovateľom označených práv. Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľovi nič nebráni, aby sa opakovane domáhal povolenia odkladu exekúcie, ak sa domnieva, že podmienky na odklad sú dané a tieto vie exekučnému súdu uviesť aj preukázať.

17. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na zásah do napadnutého uznesenia okresného súdu z 28. októbra 2016 v súlade s jeho

právmocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy, a nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením okresného súdu ani jeho postupom, odmietol sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Vzhľadom na to, že sťažnosť ako celok bola odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2017